

Maana dənô Rut dəra

Wamani gə əndêra kərê nê abe gə 'ogəw Elimelek lê

¹ Wala gə woni aa sariya lam gə dwãrî managə səna də Israel dədə da, badəgara də geche gəra əndêr. Managə ta lê da, abe mən gə ciri duwa Bedlehem səna də Juda-lê, sogə daygə diyamo me, dəndaw sər me ba gə ha dama managə səna də Mowab-lê.

² Abe gə ta di gə 'ogəw Elimelek me diyamo gə ogədə Nomi, me dəndaw nê abje nê sər di gə mən gə 'ogəw Malon me gə d̄ang gə 'ogəw Kilion me ca. Nare nê ta di gəndêgə i gangəle gə gə 'ogəw Eprata gə managə Bedlehem səna də Juda lê di. Managə cendi gəra səna də Mowab-lê da, cendi dam lê.

³ Targiñ d̄ang da, Elimelek di mar bam me diyamo də Nomi di wor dam wambə mənədə gə dəndadə nê abje nê sər di.

⁴ Dəndadə nê sər di lay namde nê səna də Mowab-lê, də mən gə ogədə Orpa me də d̄ang gə ogədə Rut me ca. Cendi dam mana gə ta-lê di neyem ya aliya mwaj de.

⁵ Ərə Malon me Kilion me margə bam ca day-ê ca, me Nomi di wor dam mənədə dəban dəndadə nê sər di me tərêdə di me ca.

Rut bo Nomi ha nəm Bedlehem

⁶ Wala gə Nomi wara nəm səna də Mowab-lê da tandi doy dara Aba dama gə dərêw bəriṅ ba al ladni gə nare duwa nê səna dərə-lê, ba 'yagə mani nê wama me di. Managə ta da, tandi sogə gə nugəradə nê sər di managə Mowab bagə cwor ha səna dərə-lê di bi.

⁷ Cendi sogə managə səna də cendi dam lê di hargə mən gə nugəradə nê sər di bagə cwor ha səna də Juda lê di.

⁸ Dəm da gər bərmê-lê da Nomi waygə nugəradə da: «Cwarna hana ulay dan-ê dəm, kal wi kaw cwarna hana kərê nê iwê. Kal Aba dama gə dərêw bəriṅalna ganang dusi də lade ya 'yeni banê algə nəm gə woni mara bam ta de me ya banê al nəm gan əndi de me ca.

⁹ Kal wi kaw Aba dama gə dərêw bəriṅ 'yanaw abe me, 'ywana 'ywala managə ciri duwa dwaṛê lê kərê nê tərêwê me ca». Əṛə tandi yibə nugəradə di sədê, me nugəradə di sojə gura marjagə da naṅ,

¹⁰ me cendi waydə da: «Bêdê, nê hay nin gandi mən səna də nê waṛay day-ê də ba».

¹¹ Nomi cor waygə da: «Dəndani woni cwarna hana ulay dan-ê bi, anê ur ba nê ha gan dang ala na mo? Caga da, aliya ni gaba yaa dine nê abje nê daṅ ha layang da, ilê bêdê dəm.

¹² Nê amsang dəndan ni cwarna hana ulay dan-ê, nê hal naṅe o ni gə abe ilê bêdê dəm. De nê ərmənê dusənê: «Ba nê neyem changa də laba-lê dog 'ya gə abe me ya dine nê abje me kaw.»

¹³ Anê ha neyama bəyadagə dara cendi ba

jwarbøna ba mo? Anê ha yêê sêdêng gøñê laya abje nê ðang bam mo? I yande bêdê ðendan, ændi da wamani ni ðoy gø dan bam, Aba dama gø ðerêw bəriñ ur dara wamani di ba ændarna i ðenê ændi.»

¹⁴ Deme nugêradê nê sêr di nul gura gø marjagê daa nañ ðang. Targiñ ðang da, Orpa di yê nuwadê di sêdê ærê cor ha nê wařadêlê ðem me Rut ðera da, wor gandêdê jang.

¹⁵ Ðem da Nomi waydê Rut da: «Yêr halay di cor ya 'ywa wařadê me 'ywa mãrĩ gø nê wařadê day me ca. Mændi kaw cor ha gandêdê me.»

¹⁶ Ðem da, Rut codê waydê da: «Kal ajëmara gan dara ba nê cwarna hana kalnay bam ði.

Mana gø dê hana lê da, ændi kaw, nê ha hara lê me,

mana gø dê damna lê da, ændi kaw, nê dam lê me ca.

Wařay da, ha 'ya i wařan ni me,

Mãrĩ diya kaw, ha 'ya i Mãrĩ ni me ca.

¹⁷ Mana gø ðe marna lê da, nê ha mara lê me, i mana gø ta di-lê me gø ha mon lê di me ca.

Kal Aba dama gø ðerêw asenan wamani gø geche ðenê,

ina i made mæn tenene me, agêdændê tandi bêdê da.»

¹⁸ Managê Nomi yêr dara Rut ur ba ðe ha i gandêdê ba da, tandi hoy ajëmara gø gwale di.

¹⁹ Cendi hargê ca day-ê ðemgê Bedlehem ba. Managê cendi gær kêrê Bedlehem da, nare nê ciri ðêdêlê pad yibdê ðêdêgê me, namde urbê sêdêgê ba da: «Bag deme ðe ta di i Nomi di.»

²⁰ Me Nomi cogə waygə da: «'Wagənan Nomi (idə sii 'ywala) di bəđə đəm, 'wagənan Mara đəm (idə wamani gə geche) dara Mārī gə dwana aba ciri dəra di asən wamani gə geche dənê.

²¹ Managə nê so ka da, nê ha i gə mani ni naŋ əsənê me cwara niyê da, Aba dama gə dərêw cwan əsən pəgiŋ, 'wagənan Nomi bəđə đəm dara Aba dama gə dərêw gə dwana aba ciri dəra di, asən wamani dənê me cwon idə ŋagəni me ca.»

²² I yande me Nomi swa kala səŋa də Mowab bam badə cor ha səŋa dəra-lê, daygə nuwadə də Rut də gəndədə i Mowab di me ca. Wala gə cendi swa gəra Bedlehem da, nare kaw ilê gəlbê swagê nê gə 'ogə gə «orjê» lê đəm.

2

Rut surəm yiga gənê Boos lê

¹ Nomi tərêdə gə Elimelek wiləw mən ilê. I abe gaba 'ywa mani, gə nare aləw horəmbê naŋ, gə 'ogəw Boos.

² Wala mən Rut də Mowab di waydə nuwadə də Nomi da: «Kalən bərmê nê ha bam yigalê surama swagê managə yiga gənê gun gə alna gan ladni.» Nomi codə waydə da: «Ha bay durmêŋ.»

³ Rut so ha bam yigalê surama swagê woni gəlêgə taragêlê. Yiga gə tandi surəm swagê lê ta di cor i gənê abe gə 'ogəw Boos gənê Elimelek wiləw di duwa.

⁴ Bam da, Boos swa Bedlehem yala bam yiga lê di me ca. Anji waygə woni gəlê swagê di ba da:

«Kal Aba dama gə dərêw damna ganang.» Ərə woni gəlê swagê di cwow wayəw da: «Kal Aba dama gə dərêw piyənê bəw dəmê me ca.»

⁵ Boos ur geche gənê woni gəlê swagê day di ba da: «Dwe də deme də ta di i wi durmêw mo?»

⁶ Abe di cwow wayəw da: «I dwe də deme də Mowab də swa gə Nomi managə Mowab yala gandədə di.

⁷ Tandî gəra urnin ba nê kalnadə nin ba də surəm me ba də lay swagê nê gə jogədəgə daa nê agədə bor dodê woni gəlêgə taragêlê ta di. Tandî yala i gə jomni ba me caga kaw tandî dərbə i daa, dam dodê dunê bo gwayni bani yande mərə.»

⁸ Ərə Boos waydə Rut da: «Doy gwale ni durmên, ha surama managə yiga gə dʒangə bêdê, dərbə lê ka jang surəm managə namde ni woni ala giyê di taragêlê.

⁹ Asə angal diya ladle yêr yiga di mana duwa gə abje gəl swagê də lê, pam namde woni layagə daa də taragə. Nê u bən 'yagə moso woni ala giyê di ba jəbnay bêdê, mache alnay da, ha cha nimi managə pəxəmdi nê moso ni woni ala giyê udəbə nimi bolê ta di.»

¹⁰ Managə Boos way gwale bam da, Rut əbêr dodê sənə-lê me wayəw da: «Dara na me mê al gan ladni yande pad me mani ni nê ala 'yoləm yande dana me mo? Əndi də nê i deme də məji di.»

¹¹ Boos codə waydə da: «Mani diya nê də algə gə nuway managə tərêy marnəm bam ba da, nare wayən gwale day ladə. Me nê ocŋ dara də swa kala abey bam me iy bam me sənə diya də

yaa bam me də yala dam managə nare nê də ocŋəgə di mən pii bêdê dwaregəlê.

¹² Kal Aba dama gə dərêw 'ywegənay gweyni diya dara mani nê pad nê də algə ta di. Əw kal Aba dama gə dərêw, gə Mǎĩ gənê nare nê Israyel day gə dê yala dam dun duwa lê di 'ywegənay gweyni diya gə bərmê duwa.»

¹³ Rut cow wayəw da: «Aba ciri ni, əjəm da mê algan ladni 'yang, əjəm da, mê hurên abnani nudênê, dara mê wayən gwale gə əndêr dusənê əndi də idə alam giyê. Bağ da namde woni alam giyê ta di kaw əndi nê bor gandagə bêdê sən.»

¹⁴ Dawa dədə wama mani nê wama di neyem mwom da, Boos waydə Rut da: «Hare wom mani. U mapa tuləw səw managə mani nê gə 'ogəgə bē gə yale-yê.» Ərə Rut hara gəra dam dodê woni gəlê swagê di tulêgəlê me, Boos u swagê dərêgə nê gə wagə di 'yadə tandi wom chêrni dəra-lê me, gəndêgə wor bəldə dodê.

¹⁵ Tandi cor ha surama lê di bi da, Boos u bəw waygə woni gəlê swagê di ba da: «Kaldə də surəm managə swagê nê gə magədəgə jogədəgə daa ta di dwaregəlê dəban aladə gwale.

¹⁶ Swagê dədəgə nê gə magədəgə jogədəgə daa ta di kaw susgənê nê yab dodê kaldə də lay. Gun alnadə gwale bêdê pa pa.»

¹⁷ Rut surəm managə yiga gənê Boos lê bəra turgə me tandi gobə surama dəra di bam me bo orjə dərêgə neyem ya koro mwaj bii ji de.

¹⁸ Tandi 'wo swagê di hara nəm ulay, gəldə nuwadə, mani nê tandi 'ywegə surama lê di.

Wama dëra gë tandi wama ëbê me gëndëw wara di kaw tandi u 'yadë me ca.

¹⁹ Nomi urdë da: «Labaa da, dë 'wo surama i yiga gë nê wiyê mo? Dê ala giyê i woy mo? Kal Mârî pinê bëw managë gun gaba ala gandi ladni ta di dëwê.» Rut këbëdë nuwadë mana dëra gë ba dë ala giyêlê labaa di ba da: «Nê ala giyê i managë yiga gënë abe gë gë 'ogëw Boos lê.»

²⁰ Nomi waydë nuwadë di ba da: «Kal Aba dama gë dërêw gë gam dusi duwa dë lade gë nendë nê dë warang bëra me nare nê mar bam me di, piyënë bëw dëwê.» Me tandi asëdë lê diyê ðang ba da: «Boos di i wilanin nin gë ib yandë me, i woni ondë chamragë bëdêgë di wiragë gë mën me ca.»

²¹ Rut demë dë Mowab waydë ðang: «Anji wayën ba nê suramana le woni alan giyê di taragëlê jang bëra swagê di 'yaña day-ê ba.»

²² Yandë da, Nomi waydë Rut da: «Ladë durmên ni dëdë, ha al giyê gë namde duwa woni ala giyê ta di lê jang, yandë da gun ha alay wamani yiga gë ðangê bêdê.»

²³ I yandë me Rut dam gë namde woni ala giyê nê nê Boos duwa mën, tandi surê mê bëra swagê nê orjê me nê geme me 'yaña day-ê ba. Tandi dam lê gë nuwadë di jang sën.

3

Rut wal managë Boos gëdawê

¹ Wala mën Nomi waydë nuwadë dë Rut da, durmên, i giyë ni gaba kañjay mana gë dama gë lade gë dë ha dama gë sii 'ywala.

² Ya ba dē ocŋ nēm de, Boos gē dē al giyê managē yiga duwa-lê gē namde woni alaw giyê mən ta di aŋji i wilandə. Laba gē changa da, aŋji ha huyê swagê duwa nê orjê dē le bam mana gaba huyê swagê lê.

³ Wi siy bam me dā swani gē biyey siyê me hurê barge diya gē lade siyê me so ha managē aŋji huy gē swagê duwa-lê ta di. Dəm da, jang gē aŋji wor wama mani me cha me 'yaŋa sən da, kaləw a 'wacŋana dara ba dē yala lê bêdê sən.

⁴ Managē aŋji dara 'ya dodê mwom da, yêr mana duwa gē 'ya dē ladle. Chədey səwê ib me, lay borgê duwa di daa me, i dodê managē gədawê. Targiŋ dang da, i aŋji me ha wayay mani nê dē ha ala.

⁵ Rut codə waydə da: «Mani nê dē wayən ta di pad nê ha hara alagəle.»

⁶ Yande mwom da, tandi so ha mana gaba huyê swagê gənê Boos lê me gəra al mani nê nuwadə wayadə gandagə ta di dige dige.

⁷ Boos wom me chē me səw 'yoləw me əŋə so ha 'ya managē swagê duwa nê orjê dərêgə nê gē 'yargə daa di tulêgəlê dara gamagə. Rut chidê angal gəra lay borgê duwa di bədə daa me i dodê managē gədawê.

⁸ Gə changa dwaŋə mwom da, Boos par laŋa me dudəw a daa mē managē aŋji u dəw daa da, yêr deme mən ilê dodê gədawê.

⁹ Əŋə aŋji urdə da: «I wi mo?» Tandi cow wayəw da, i əndi Rut dədə alam giyê di. U idə alam giyê dəle deme, dara mē i aba 'won chenəm bəw əjəm.

10 Boos waydê da: «Kal Aba dama gə dərêw piyênê bəw diyê, durmên, mani nê də algə ka nê dê ur ba nê uneyə di, gəl dara ba dê ur nuway də le naŋ dɔy mani nê dê algə pii bam*. Dê kaŋja yêê gə məlan gə moso nê dʒang woni 'ywa mani labaa nê ŋagəni me bêdê.

11 Caga da, durmên, kal laŋa di, mani nê dê waynagə da, nê ha alayə dara nare pad yêri dara ba dê i demə sədə dədə horəmbê.

12 I sədə 'yang, nê i aba 'woy əndi, dʒəm da, gun mən gə dwani duwa gə tərêy dɔy də ni bam ilê sən.

13 I wal dodê ka me, sanga gə jomni me, dê ha ənda yara, gun gə ta di ga urnê baalna mani nê gun ha alagə wilêw gə mare bəw le da, ladni duwa da a uney aŋju. Aŋji urnê bêdê da, nê u bən 'yay managə Aba dama gə dərêw gə ilê bəra dərêwê, nê ha 'woy əndi. Caga da, i dodê jang bəra gə jomni do.»

14 Rut i dodê Boos gədawê bəra jomni ba, me manapər də gun yər jaw 'ocŋəw bêdê sən da tandi so daa. Dara Boos kaw ur gun ba 'wacŋana dara demə ba gəra tuləwê ka bêdê me ca dara nare ga ba waya ba i gandədəle dʒəm mo.

15 Boos waydê da: «Biyêy barge diya gə də bow diyê di me, yəw ladle.» Tandi yə barge dəra di me, aŋji ajbadə orjê di bodələ naŋ barge dəra-lê di. Aŋji yidə chidə daa dədê me aŋji cor ha ulay ciri dware-lê.

* **3:10 3.10** Rut ur ba də u Boos dara nuwadə də Nomi di ba damna gə həlala. Ta di me i mani nê yə Boos dəw

16 Rut di cor ha ulay nê nuwadê lê me, nuwadê urdê da: «Mani di alala i man mo durmên.» Me Rut kêbdê nuwadê di mani nê Boos ala gandêdê di daa pad.

17 Tandi waydê dang ba da: «Anji 'yan swagê nan me, wayên da: «Dê ha cwara hara 'ywa nuway esey pêgiñ bêdê.»»

18 Nomi waydê da: «Dam lê pêgiñ durmên, bera dê ha yara gwale di ga ha alala i man mo. Boos di dangêrêna gwale gê ta di laba dog bêdê da, dusêw ha 'ya dodê bêdê.»

4

Boos u Rut deme

1 Boos so ha dama managê nare dayar dangêrê gê gwaleyê. Elimelek wilêw gê ib dêñ gê Boos waydê Rut gwale duwa di hara, êrê Boos 'wagaw: «Ëjêm di, hare dam dodê, me abe di, hara gêra dam dodê.»

2 Boos 'waga nare nê gechide nê ciri dêdê mwaj ba hana damna gandagê me ca, mwom da, cendi gêra dam dodê me ca.

3 Boos di wayêw Elimelek wilêw di ba da: «Nomi dê swa managê sêña dê Mowab dayê cwara yala ulay di, caga tandi ur ba dê kêl yiga gênê wilandê gê Elimelek duwa di bam.

4 Êndi da, nê ur ba nê asêm gwale gê ta di dusêmê me nê êrêm ba nê wayêm ba mê kêlnê yiga di êjêm caga ka managê nare nê gechide nê ciri dêdê me nê dang nê dam gandagê me dêrêgêlê ka. Caga da, mê urnê ba mê kêlnê yiga gênê wilêm dê le da, kêl, mê urnê bêdê le wayên

daa kal nê 'ocñ, dara gun gə dʒang gaba dʒwayam bam gə ha kəlê yiga di pii dərəmê da, ilê bêdê, me tarəmê da i əndi.» Abe di cow wayəw da: «Nê ur ba nê kəl yiga də le.»

⁵ Boos wayəw da: «Mê kəlnê yiga di gə Nomi mwom da, mê u Rut də Mowab deme le me ca, dara kal aba mara di suməw warna daa jang gə bərmê gə mage duwa day me cendi ba wamna dəba duwa di me ca.»

⁶ Abe di cow wayəw da: «Ina yande da, nê neyem kəlê yiga di bêdê, dara, gə ha bəlê mani ni nê 'ywa nê sən. Kəl yiga gə de nê ha kəlêw əndi də ma, dara əndi da, nê neyem kəlêw bêdê dəm.»

⁷ Tanga pii managə səna də Israyel-lê da, nare kəlnê mani labaa kəlangəna dəba da, gun mən biy gəbande duwa nê gədawê 'yaw jaw gəl dara wi kaw ba u bəw 'yaw jaw le. Cendi al yande dara gwale də ba dʒangəral 'yêñe dəm.

⁸ I dara yande me, managə abe di wayəw Boos ba kəlnê yiga də mwom da, anji bi gəbande di 'yaw.

⁹ Boos so wayəgə nare nê gechide nê ciri dədə də me, nê pad nê dam gandagə di me, ba da: «'Yeni anê i woni biyên sandan, ba labaa da, mani nê 'ywa pad nê tanga i Nomi tərêdə gə Elimelek duwa me dəndadə nê Kilion daygə Malon day me da, nê kəlgəle pad dəm.

¹⁰ Caga da, Rut də Mowab də wambə dənê Malon diyamo di nê udəle me ca. Nê al yande dara kal suməw me dəba duwa me warna lê daa jang gə bərmê gə nê mage duwa day me dara

suməw nəmarna bam chamraw bədêgəlê bêdê me nare nê ciri dədələ bədêgəlê bêdê me ca. 'Yeni anê i woni biyên sandan labaa me ca.»

¹¹ Mwom da nare nê gechide də me nare nê pad nê ilê ta di me cow wayəw da: «Ōw, nê i nin woni biyê m sandam 'yang, kal Aba dama gə dərêw pinê bəw managə deme də ilê hara dama kərê dəmalê ta di dədə me kaldə də wunê ya Rachel me Lea me nê i Jakob namdaw nê yêê nare nê Israyel pad ta də de. Əjəm gə gənəm i gangəle gənê Eprata lê, kal mani dəma nê 'ywa 'yarbarna naŋ me sum nəmnê managə ciri də Bedlehem lê pad me ca.

¹² Kal Aba dama gə dərêw gə deme də mê udə ta di 'yanang dine naŋ naŋ ya dine nê nê Peres de. Peres i dwe gə Tamar yêw gandəw tərêdə gə Juda ta də me ca.»

Yaa gənê Obed duwa

¹³ I yande me, Boos u Rut deme. Anji bamar gandədə mwom da, Aba dama gə dərêw wudə gudi me, tandi yêê doy gə abe.

¹⁴ Namde nê Bedlehem wayədə Nomi da: «Kal gə bwanaw Aba dama gə dərêw jilay dara labaa da gə yêê aba gamay. Kal mway di gədənê gun gaba same managə səna dê Israyel-lê.

¹⁵ Anji ha cwara gədə mani diya woni nəmê gə dərəy, me wala gə də halna da anji ha gamay anju me ca. De dê yana dine nê abje wurgəsubu kaw nuway dədə urəy me yêy gə mway gə ta di tandi dəy dine nê ta di bam.»

¹⁶ Nomi u doy di yəw jorgədə lê, me gaməw tandi.

¹⁷ Namde woni ciri dəra bədə di waygə nare pad ba: «Nomi 'yo mwadə.» Ərə cendi 'ogəw dwe di suməw Obed, Obed i Jese abêw, me Jese i dole gə geche gə Dabid abêw me ca.

Dabid mwagəraw gəndêgə

¹⁸ Yarna Peres mage duwa gəndêgə: Peres i Hesron abêw.

¹⁹ Hesron i Ram abêw, Ram i Aminadab abêw.

²⁰ Aminadab i Nacho abêw, Nacho i Salma abêw.

²¹ Salma i Boos abêw, Boos i Obed abêw.

²² Obed i Jese abêw, Jese i Dabid abêw.

Magtubu dənê Mǎĩ
Somrai: Magtubu dənê Mǎĩ (New Testament+)
copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Somrai)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022
709a9ed4-78c1-5393-bf98-819ac0f1bbbc